

Eindverantwoording

Twentse Cultuurmakelaar

4^e Tranche juli 2019 – juni 2021

Inhoudsopgave

Intro

Voor u ligt de eindverantwoording n.a.v. subsidieregeling *Cultuurmakelaars* van de Provincie Overijssel, en gaat over de functie van Twentse Cultuurmakelaar, werkzaam in Enschede (16u/wk) en Oldenzaal (8u/wk).

Deze verantwoording gaat over alweer de 4^e tranche, van juli 2019 tot en met juni 2021. Andere verantwoordingen inzien? Die staan op www.cultuurmakelaar-oldenzaal.nl/verantwoordingen/

De Twentse Cultuurmakelaar (hierna Cultuurmakelaar genoemd), is sinds 2013 werkzaam ter ondersteuning van het culturele veld. In Enschede werkt de Cultuurmakelaar zij aan zij met de Enschedese Cultuurcoach. In Oldenzaal werkt zij zelfstandig, maar in nauwe samenwerking met andere culturele partners.

Deze Cultuurmakelaars functie is in het leven geroepen na een gezamenlijke subsidieaanvraag van beide gemeenten in 2013, waarbij Enschede de penvoering doet. Voor de invulling van deze functie is Quinta Clason aangesteld.

Organisatorisch

De functie is administratief ondergebracht bij Concordia Film | Theater | Beeldende Kunst in Enschede. Hier is de Cultuurmakelaar ondergebracht binnen een aparte tak, het Projectbureau. Zij werkt onder leiding van Annemarie Wenzel, hoofd projectbureau.

De afstemming en uitwisseling met de gemeente Enschede loopt via de Cultuurcoach in tweewekelijkse updates met Ellen Breukers-Kraaijenvanger, Adviseur Cultuur, Evenementen, Citymarketing. De Cultuurcoach en Cultuurmakelaar werken daarnaast nauw samen, en hebben frequent contact. Deze uitwisseling en inhoudelijke afstemming in Oldenzaal gaat via Carmen Steghuis-Bekke, Accountmanager cultuur en toerisme.

Financiën

De verdeling qua uren is gelijk aan de financiële inzet van de beide gemeenten: Enschede 16 uur per week, Oldenzaal 8 uur per week.

BATEN							
				Realisatie			
Begroting							
				2019	2020	2021	TOTAAL
TWENTSE CULTUURMAKELAAR				jul t/m dec	heel jaar	jan t/m jun	
SUBSIDIES	€ 61.150	€ 62.500	€ 123.650	€ 51.593	€ 63.257	€ 11.724	€ 126.574
Gemeente Enschede (Cultuurcoach)	€ 21.350	€ 21.900	€ 43.250	€ 11.793	€ 22.657	€ 11.724	€ 46.174
Gemeente Oldenzaal (Cultuurmakelaar)	€ 12.300	€ 13.100	€ 25.400	€ 12.300	€ 13.100		€ 25.400
Provincie Overijssel	€ 27.500	€ 27.500	€ 55.000	€ 27.500	€ 27.500		€ 55.000
Totaal Twentse Cultuurmakelaar	€ 61.150	€ 62.500	€ 123.650	€ 51.593			€ 126.574
RESULTAAT							-11.214

Toelichting:

In de realisatie is geen aparte post opgenomen voor de ondersteuning door Stichting Cultuur in Twente. De activiteiten van die stichting zijn overgenomen door Concordia Kunst & Cultuur. Er wordt een opslag gehanteerd voor overheadlasten en ondersteuning en doorbelast in de loonkosten.

Over de gehele periode is een verlies gemaakt van € 11.214. Dat kon worden gedekt uit een ontvangen legaat dat is ontvangen voor de (voortzetting van de) activiteiten van Stichting Cultuur in Twente.

Doelen en realisatie

Op de volgende pagina's wordt, met behulp van het Activiteitenplan uit de subsidieaanvraag, een beeld gegeven van de invulling van de functie Cultuurmakelaar in beide gemeenten. Dit is per gemeente ingedeeld door eerst te schetsen wat de activiteitendoelen waren. Daaronder wordt verteld hoe dit in de praktijk ging.

Het zal geen verrassing zijn dat het één en ander wegens de COVID-19 pandemie anders liep dan gepland. De ondersteuningsbehoefte vanuit het veld werd door COVID-19 groter. Daarnaast kwam de lobby voor de rijks gelden die ter coronasteun toegezegd werden door het Rijk.

Het een en ander over corona staat later, per gemeente, verder toegelicht.

Doelen in de Gemeente Enschede

In het Activiteitenplan van de subsidieaanvraag voor de Twentse Cultuurmakelaar, staan de onderstaande activiteiten. Per punt wordt benoemd hoe dit in de praktijk tot stand kwam, al dan niet in aangepaste vorm.

Ad 1 Praktische ondersteuning Enschedese Cultuurcoach

Dit komt onder meer tot uiting in:

Per project:

Week van de Amateurkunst (WAK) Enschede:

- WAK 2020:
Eind 2019/begin 2020 werving, aansturing, begeleiding vrijwilligersteam van de WAK dat de programmaonderdelen coördineerde. Regelen digitale (sociale) media, facilitaire zaken voor de WAK en het WAK team van vrijwilligers, zoals werkplekken, ICT-zaken, optreedlocaties en amateurkunstenaars wijzen op mogelijkheden WAK.
 - COVID-19 aanpassingen:
begin 2020 de WAK, gepland eind mei/begin juni, geannuleerd. Het WAK team, de samenwerkingspartners, en het veld informeren over de annulering. Nieuwe data geprikt: van za 31 okt – zo 8 nov 2020. In/na de zomer bovenstaande opnieuw opgepakt. In september en oktober toch moeten afschalen wegens striktere maatregels. Dit vergde veel aanpassingen, maar hiermee konden we toch in afgeslankte vorm amateurkunst voor een voetlicht brengen!
- WAK 2021:
Wegens de in het najaar 2020 en voorjaar 2021 nog geldende restricties, is de WAK 2021 opgeschoven naar het najaar; 23 tm 31 oktober 2021. De afronding van de WAK 2020 liep tot en met begin 2021, de afsluiting en overdracht met het vrijwilligersteam zelfs nog iets langer.

Vlak voor de zomervakantie en in augustus is de Cultuurmakelaar druk geweest met de werving van het WAK team. Dit resulteerde in een WAK Team dat begin september bijna compleet was, en dat kon beginnen met de werving van deelnemers en locaties. De Cultuurmakelaar begeleidt het team in al de werkzaamheden en activiteiten voor de WAK.

Jaarlijkse Netwerkbijeenkomst Cultuur in Enschede. Rol Cultuurmakelaar was de praktische ondersteuning bij de realisatie van de bijeenkomsten, zoals facilitair en bij de verwerking van aanmeldingen.

- Netwerkbijeenkomst 2020:
wegens corona niet op de traditionele manier georganiseerd. In plaats daarvan kwamen diverse mailingen en andere (veelal digitale) contactmomenten. Deze waren veelal gericht op de maatregels (Wat mag wel/niet), en onderwerpen zoals ledenwerving en (grotere) repetitieruimtes.
- Netwerkbijeenkomst 2021:
wegens corona niet op de traditionele manier georganiseerd. De ondersteuning en het onderling in contact brengen van de verenigingen kwam meer tot stand via de online sessies deskundigheidsbevordering. Zie verderop.

Doorlopend:

Bijdragen aan zichtbaarheid amateurkunstveld:

- Digitale kanalen bijhouden
de Cultuurmakelaar is dagelijks actief via de digitale kanalen die de Cultuurcoach en Cultuurmakelaar samen voor Enschede hebben. Op deze website, Facebook en Instagram worden berichten geplaatst en gedeeld die voor het veld relevant zijn.
- Projecten ondersteunen
Wegens corona zijn alle incidentele projecten en evenementen sinds maart 2020 geannuleerd. De ruimte die hierdoor in de agenda kwam, werd ruimschoots ingevuld door de corona-gerelateerde ondersteuning, en het aanbieden van online deskundigheidssessies en adviesgesprekken. Halverwege 2021 worden projecten weer (voorzichtig) opgestart, en kan de Cultuurmakelaar ondersteuning bieden.

Voorbeelden:

- organisatie van een groots openluchtconcert op een buitenlocatie buiten de bebouwde kom door een orkest. Ondersteuning sinds mei, activiteit in het najaar gepland.
- Week van de Amateurkunst (WAK) Enschede, najaar 2021.

Doorlopend:

Praktische werkzaamheden:

- opstellen en bijhouden overzicht met mogelijke promotieplekken in de stad.
- opstellen en bijhouden lijst met mogelijke repetitie-/optreedlocaties.
- opstellen en bijhouden overzicht Enschedese wijkkranten en contactgegevens.
- notuleren vergaderingen.
- schrijven en up to date houden van draaiboek als hulp voor amateurkunstveld.
- opstellen en up to date houden van een lijst met lokale en regionale fondsen.
- praktische ondersteuning in de IT/technische faciliteiten (onderhoud en vraagstukken betreffende website, sociale media, e-mail).
- amateurkunstenaars wijzen op informatie op de digitale kanalen van Cultuur in Enschede, de (online) bijeenkomsten en eventuele advies- en ondersteuningsmogelijkheden.
- monitoren (social) media op interessante berichten, activiteiten en ontwikkelingen.

Ad 2 Ondersteuning bij nieuwe ontwikkelingen functie Cultuurcoach

Dit komt onder meer tot uiting in:

Doorlopend:

- Contact met andere Twentse Cultuurondersteuners
De Cultuurmakelaar en Cultuurcoach werken samen nauw samen met de cultuurondersteuners in Twente. Dit wordt gedaan middels een onderling afstemmen elke 6 weken, en contact via een WhatsApp groep. Voor gemeente- of persoons specifieke vragen wordt rechtsreeks contact gezocht. De contacten zijn goed, en de lijntjes kort.
Tot maart 2020 werd fysiek samengekomen. Sinds maart 2020 is dit verplaatst naar online, wat qua efficiëntie goed bevalt; het scheelt ieder toch waardevolle (reis)tijd.

- Verbindingen binnen de sector: lokaal en nationaal
De Cultuurmakelaar en de Cultuurcoach onderhouden nauw contact met de lokale cultuurondersteuners binnen de eigen gemeente, evenals de regio en provincie.

Op landelijk niveau wordt tijdens netwerkbijeenkomsten, webinars en activiteiten verbonden. Cultuurondersteuners ontmoeten elkaar tijdens deze sessies, horen praktijkvoorbeelden en informeren elkaar. Grote samenwerkingspartner hierin is het LKCA, maar ook is er sinds corona intensiever contact met de KNMO en Koornetwerk Nederland. Dit laatste om informatie rondom corona maatregelen te vinden, en protocollen te gebruiken, maar ook als adviseur rondom casussen. Het LKCA biedt veel relevante informatie, bijeenkomsten, inspirerende onderzoeken, case studies en trainingen zoals Samen Slim Deelnemers Werven. Deze training is door beide cultuurondersteuners gevolgd en voor ledenwerving in te zetten in het culturele veld.

- Verbindingen andere domeinen

De Cultuurcoach is aangesloten bij overleggen met partijen vanuit verschillende stadsdelen, en verschillende hoeken van het sociale en culturele domein. Dit is mogelijk door de werkverdeling en samenwerking tussen de Cultuurcoach en Cultuurmakelaar.

De Cultuurmakelaar houdt nauw contact met partner Sportaal (gemeentelijk sportbedrijf) voor het project Sjors Sportief en Creatief, waarvoor zij projectleider is bij het culturele deel. Via deze partner wordt ook aangesloten bij overleggen over inclusief bewegen. Immers wordt ook bij culturele activiteiten bewogen (dans (modern/klompen), theater, musical, twirl, marching-/showbands). Zo wordt cultuur als optie ook binnen sport onder de aandacht gebracht als relevant, en als inzetbaar.

- Deskundigheidsbevordering:

2019-2020:

De ondersteuning op het gebied van deskundigheidsbevordering werd ingezet bij de organisatie van verschillende workshops naar aanleiding van de nieuwe subsidieregeling Amateurkunst van de Gemeente Enschede. Rol Cultuurmakelaar was de praktische ondersteuning bij de realisatie van de bijeenkomsten, zoals facilitair en bij de verwerking van aanmeldingen.

Thema's waren o.a.

- Missie & Visie (sep 2019)
- Projectplan schrijven (okt 2019)
- 2 x Infosessie Projectsubsidie Amateurkunst (okt 2019)
- Inspiratiesessie: samenwerking/innovatie/talentontwikkeling (nov 2019)
- Financiën (dec 2019)
- 3 x Spreekuur Negometrix (nov 2019)

2020-2021

- Infosessie Tweejaars Subsidie Amateurkunst (sept 2020)
- Workshop Ledenwerving en -behoud (dec 2020)
- Cursus Ledenwerving en -behoud (vanaf jan 2021)
- Infosessie regeling Creatieve Broedplaatsen (apr 2021)
- Infosessie regelingen Provincie Overijssel en PBCF Overijssel (mrt 2021)
- Workshop Ledenwerving en -behoud (april 2021, i.s.m. collega Cultuurmakelaars in gemeenten Almelo/Tubbergen/Oldenzaal)

Naast bovenstaande door Cultuurcoach gehouden en door Cultuurmakelaar ondersteunde sessies, werd ook actief aanbod uitgewisseld met M-Pact, de educatieve afdeling van de Enschedese vrijwilligerscentrale, en met het Sportbedrijf van de stad, Sportaal.

Doelen in de Gemeente Oldenzaal

In het Activiteitenplan van de subsidieaanvraag voor de Twentse Cultuurmakelaar, staan de onderstaande activiteiten. Per punt wordt benoemd hoe dit in de praktijk tot stand kwam, al dan niet in aangepaste vorm.

In Oldenzaal:

Oldenzaal wil de Cultuurmakelaar in de periode 2019-2021 voor 8 uur per week inzetten op de volgende hoofdactiviteiten:

1. Versterken en onderhouden van de opgebouwde kennis, expertise en initiatieven met betrekking tot het culturele (semi)professionele en amateurveld

Dit komt onder meer tot uiting in:

Doorlopend, per thema:

- Kennis, expertise, initiatieven:
Hiervoor is de Cultuurmakelaar actief als adviseur en vraagbaak voor het culturele (semi)professionele en amateurveld. Dit gebeurt onder meer via website, nieuwsbrieven, netwerkbijeenkomsten, adviesgesprekken en social media. In de praktijk komen met name de amateurgroepen uit zichzelf bij de Cultuurmakelaar. Bij de (semi)professionele organisaties komen onderwerpen meer op natuurlijke wijze in gesprekken voorbij, en haakt de Cultuurmakelaar in door te koppelen en voorzien in relevante info.
- Deskundigheidsbevordering en stimuleren toekomstbestendigheid:
In de algemene zin wordt kennis middels de website en social media gedeeld. Bij specifieke vragen wordt een-op-een gesproken, en/of wordt men via workshops verder geholpen.
- Workshops/presentaties:
Hiervoor wordt nauw samengewerkt met partners als de Bibliotheek Oldenzaal en de Vrijwilligerscentrale Oldenzaal, die overlappende opdrachten hebben voor het verenigingsleven van de stad. Ook de Rabobank Noordoost Twente werkte samen voor een verenigingsondersteuning traject met de Cultuurmakelaar (sept 2019).

Fysieke workshops:

- creatief schrijven (okt 2019) i.s.m. Bibliotheek Oldenzaal
- bezoekersaantallen verdubbelen (okt 2019)
- vrijwilligersbeleidsplan maken (okt 2019)
- WAK '19: fotografie van bandjes (nov 2019)

Online workshops:

- Effectief overleggen/vergaderen (apr 2020) i.s.m. Vrijwilligerscentrale Oldenzaal
- Fotograferen: theorie en praktijk (jun 2020) i.s.m. Vrijwilligerscentrale Oldenzaal
- Als club goed de crisis door (juli 2020) i.s.m. NOC NSF & Rabobank
- Inzet sociale/digitale media (sept 2020) i.s.m. Vrijwilligerscentrale Oldenzaal
- WAK '20: Evenementenfotografie (sept 2020)
- WAK '20: Content marketing (okt 2020)
- WAK '20: Songwriting (okt 2020)

Eindverantwoording Twentse Cultuurmakelaar

4^e Tranche juli 2019 – juni 2021

- WAK '20: aftermovie maken (okt 2020)
- Vrijwilligersmanagement (okt 2020) i.s.m. Vrijwilligerscentrale Oldenzaal
- Gevolgen COVID19 (nov 2020) i.s.m. Vrijwilligerscentrale Oldenzaal
- Workshop Ledenwerving en -behoud (april 2021, i.s.m. collega Cultuurmakelaars in gemeenten Almelo/Tubbergen/Oldenzaal)
- Expert talk over Btw-regels (apr 2021) i.s.m. Rijnbrink

Andere online bijeenkomsten:

- Netwerkbijeenkomst: Corona – waar staan we nu (jan 2021)
 - 3 x Spreekuur Cultuurmakelaar (jan, feb, en mrt 2021)
- Verbindingen leggen tussen erfgoed (“het Verhaal van Oldenzaal”), cultuur en recreatie/toerisme, educatie/participatie en ondernemers.

Doorlopend:

Waar kansen zijn wordt door de Cultuurmakelaar gekoppeld.

Dit gebeurt bijvoorbeeld bij

- Paltival,
Een erfgoed festival (ridders en kastelen, familie Palthe) voor kinderen tussen 2-8 jaar. Lokale ondernemers en verenigingen faciliteren tijdens het evenement, zoals catering, EHBO, schoonmaak en horeca. Voor de programmering van dit evenement werkten de culturele partners samen en regelden een eigen inbreng, en schakelde de Cultuurmakelaar haar netwerk in. Via dit netwerk nodigde de Cultuurmakelaar jonge talenten uit de regio uit voor een (eerlijk betaald) optreden.
- Open Monumenten Weekeinde (OMW) 2020
Hier bracht de Cultuurmakelaar een paar partijen samen, die “iets” wilden doen tijdens het OMW 2020. Door corona werd dit bemoeilijkt; monumentale locaties zijn vaak klein, met krappe doorgangen en weinig (vitale) vrijwilligers om mensenstromen in goede banen te leiden, of financiële middelen voor extra sanitaire maatregelen m.b.t. corona.
Een hybride pub quiz bleek een schot in de roos. Fysieke deelname kon op locatie in een van de monumentale panden, online kon in de lokale kroegen die hiervoor een borrel-regeling aanboden. Maar liefst 27 teams deden mee; vanuit de sportkantine, vanuit huis, de kroeg en vanuit de OMW-locatie.
Voor OMW 2021 is dit wederom zo uitgevoerd.

2. functioneren als gids, verbinder en aanjager met betrekking tot de inzet van cultuur binnen het sociaal domein

Oldenzaal wil nadrukkelijker inzetten op cultuur als bindmiddel in het sociaal domein. Het levendige lokale culturele verenigingsleven, de (amateur)kunst en de professionele basisinstellingen bieden volop kansen voor kwetsbare en kansarme groepen. De kennis en expertise van de Cultuurmakelaar zijn hierin een belangrijke schakel.

Dit komt onder meer tot uiting in:

Doorlopend:

In het contact met de verenigingen, via de online kanalen en op de werkplekken bij de culturele instellingen haakt de Cultuurmakelaar, waar passend, in door verbindingen richting andere partijen te leggen. Het meest tot de verbeelding sprekend zijn concrete voorbeelden, evenals concrete projecten of partijen waar aan gekoppeld wordt.

De verschillende structurele werkplekken van de Cultuurmakelaar bij organisaties van de stad; cultureel en maatschappelijke instellingen, zorgen voor een veel en snel gelegd (interdisciplinair) contact en veel suggesties aangedragen door de Cultuurmakelaar.

2019-2020:

- Congres over de koppeling tussen cultuur, sport en het sociale domein (dec-jan-feb-mrt 2020). De Cultuurmakelaar werkte samen met leerwerkvoorziening De Werkwijzer in de organisatie van een congres over de koppeling tussen cultuur, sport en het sociale domein. Samen met de sportformateur en adviseur vitale maatschappij ontwikkelde de Cultuurmakelaar een inspiratiesessie over de inzet van activiteiten in de vrije tijd ter ondersteuning van het sociale domein en welzijn in de stad. Dit congres zou plaatsvinden in maart 2020, en is wegens corona voor onbepaalde tijd uitgesteld.

2020-2021

- Project Actief na School:
De Cultuurmakelaar is adviseur voor het VO project Actief na School. Hier kunnen jongeren (óp school, buiten schooltijd) kiezen uit activiteiten op het gebied van sport en cultuur. Doel van het project is niet alleen leuke activiteiten aanbieden, maar heeft preventie volgens het IJslands model als insteek.
Dit IJslandse preventiemodel is een aanpak gericht om een positieve leefomgeving te creëren, waar jongeren gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien, zonder middelengebruik. Hier gaat veel aandacht uit naar het verbeteren van naschoolse activiteiten.
Om een divers aanbod te krijgen, organiseerde de Cultuurmakelaar met de sportformateur en jongerenwerker, een inspiratiesessie met als titel: "Leden werving: hoe bereik ik jongeren" (mrt 2021). Het animo hiervoor was dermate laag (slechts 1 vereniging die aangaf te willen komen naar de online sessie), dat hier rechtstreeks contact mee opgenomen is.
- Workshop: Vrijwilligerswerk voor anderstaligen (nov 2020) i.s.m. Vrijwilligerscentrale Oldenzaal

3. (mede) ontwikkelen van cultuurparticipatie programma's

Dit komt onder meer tot uiting in:

Doorlopend:

Het contact met de culturele partijen van de stad die zich bezig houden met cultuurparticipatie is doorlopend. Doordat deze organisaties hun eigen netwerk al hebben staan, en de programma's al goed lopen is hier geen directe behoefte aan input vanuit de Cultuurmakelaar.

Bij nieuwe initiatieven is de Cultuurmakelaar betrokken om mee te denken, te verbinden en te wijzen op regelingen, activiteiten, personen/organisaties en andere relevante informatie. Hierin wordt nauw samengewerkt met de gemeente, die partijen ook actief naar de Cultuurmakelaar verwijst.

De Cultuurmakelaar houdt het contact met deze organisaties warm en nodigt hen jaarlijks uit bij het PKCO overleg, waar de culturele instellingen in vertegenwoordigd zijn, en de Cultuurmakelaar als adviseur, verbinder en koppeling met het amateurkunstveld betrokken is.

De overige culturele- en erfgoedinstellingen met participatieprojecten, weten de Cultuurmakelaar te vinden voor connecties en het verder delen van berichten.

Het project Twents Zilver is hier een voorbeeld van: Penvoerder Kaliber Kunstenschool draaide dit project in Enschede zuid, en in Oldenzaal. Om de (externe) projectleiders te ondersteunen in het aanboren van een voor hen nieuw netwerk in Oldenzaal, kreeg de cultuurmakelaar een uur per week extra. De cultuurmakelaar droeg connecties aan, droeg activiteiten om mee samen te werken aan, was actief in de werkgroep, postte berichten op sociale media, bracht ideeën in, koppelde de projectleiders aan de redactie van de Huis aan Huis, introduceerde het project bij haar netwerk binnen de ouderenzorg, en legde verbindingen met het culturele veld.

4. *stimuleren van blijvende samenwerking en verbinding in het culturele veld (zoals gezamenlijke programmering, podiumlocaties, fondsen of samenwerkingskansen)*

Oldenzaal streeft naar een structureel karakter van culturele activiteiten en de samenwerking hierin.

Dit komt doorlopend tot uiting in o.a.:

De Cultuurmakelaar

- ondersteunt culturele aanbieders bij de opzet van een structurele gezamenlijke programmering.
 - Zo bracht ze in 2021 via het PKCO overleg, waar de culturele instellingen in zitten, en waar de Cultuurmakelaar voorzitter is, het gezamenlijke KunstMenu op de agenda. De educatieve medewerkers van de instellingen hebben daarna dit aanbod voor het PO opnieuw gestructureerd.
- biedt een overzicht van podiumlocaties aan voor culturele verenigingen/makers, en koppelt waar mogelijk lokale makers aan speellocaties/evenementen.
 - Zo koppelde ze regionaal studenten klassieke muziek aan Paltival
 - Wees ze culturele instellingen op muziekgezelschappen om evenementen aan te kleden
 - Organiseert ze de WAK in samenwerking met de culturele instellingen, en verbindt speellocaties en instellingen aan (semi)amateurkunstenaars.
- zoekt naar samenwerkingskansen met een blijvend karakter en ondersteunt bij de opzet hiervan.
 - In het (sinds begin 2021) structurele overleg met de Adviseur Maatschappelijke Vitaliteit kwam naar voren dat een duidelijkere samenhang tussen de programmering van cultuur en het sociale domein wenselijk is. Hiervoor nodigde de Cultuurmakelaar en de Adviseur Maatschappelijke Vitaliteit de culturele instellingen en de welzijnsorganisatie uit om dit samen in kaart te brengen. Dit is een nog lopend traject.
- stimuleert ontmoetingen, bijvoorbeeld door middel van themabijeenkomsten.
 - Zie het overzicht van bijeenkomsten eerder in dit document.

5. *stimuleren van activiteiten van en voor jongeren, nieuw talent en (multi)culturele initiatieven.*

De Cultuurmakelaar fungeert bij het verwezenlijken van deze doelstellingen als adviseur, aanjager of verbinder – afhankelijk van de behoefte.

Dit komt doorlopend tot uiting in:

De Cultuurmakelaar denkt mee bij vragen vanuit organisaties en instellingen over het bereiken van jongeren. Hiervoor wijst ze niet alleen actief op lopende projecten, voor aansluiting, maar ook houdt ze hiervoor contact met welzijnsorganisatie Impuls.

Het aantal vragen dat vanuit het veld over dit onderwerp kwam, was nog weinig. De Cultuurmakelaar had bijvoorbeeld een thema avond georganiseerd met de jongerenwerkers samen, maar hierop kwamen geen aanmeldingen vanuit het (culturele en sportieve) verenigingsleven.

Voor de nieuwe tranche van de Cultuurmakelaar is de doelgroep jongeren een focuspunt. De Cultuurmakelaar zal daarom meer pro actief inzetten op dit thema. Onder meer via een workshop en een cursus ledenwerving. Hiervoor heeft de Cultuurmakelaar een training gevolgd via het LKCA: Samen Slim Deelnemers Werven. Ook de samenwerking met de jongerenwerkers wordt vanuit de Cultuurmakelaar actiever opgepakt. Een eerste gesprek hierover is al geweest.

In contact met de culturele instellingen is het thema jongeren op verschillende manieren een item. De instellingen zijn tot nu toe veel zelfstandig hiermee bezig geweest; ondersteuning door de Cultuurmakelaar, evenals ideeën zijn aangedragen, maar niet door iedereen ook opgepakt. Beperkingen zitten hierin vooral in menskracht bij de instellingen. De Cultuurmakelaar biedt actief aan om hier in te ondersteunen, en te koppelen aan bestaande projecten.

Uitwisseling en samenwerking binnen de gemeenten Enschede en Oldenzaal

Samenwerkingsafspraken

De gemeente Enschede en Oldenzaal hebben in de afgelopen periode opnieuw gewerkt met een gezamenlijke Cultuurmakelaar. De uitwisseling en kennisdeling heeft met name plaats gehad via de Cultuurmakelaar zelf. Beide gemeenten hebben regelmatig contact met de Cultuurmakelaar over de reguliere uitvoering en ontwikkelingen. Met name op het gebied van culturele activiteiten verbinden met de maatschappelijke opgaven die er binnen het sociaal domein zijn bij de gemeenten liggen kansen voor nauwe samenwerking. Deze verbinding vindt tot nu toe voornamelijk plaats via projecten als 'Twents Zilver' – stimulering van cultuurparticipatie bij ouderen. Deze pilot is gelijktijdig opgezet in Oldenzaal als Enschede.

Ambtelijk heeft de samenwerking tussen de gemeenten voornamelijk plaats gevonden binnen de Cultuurregio Twente. Deze samenwerking met alle Twentse gemeenten werkt goed, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Met name de digitalisering en het thuis werken vanwege corona heeft er toe geleid dat de betrokkenheid van alle gemeenten erg groot is.

Naast projectontwikkeling en afstemming over de uitvoering van lopende projecten was er in de coronaperiode meer behoefte aan afstemming, kennisdeling en uitwisseling. Door de meerwaarde van deze regionale samenwerking is intensivering van de samenwerking tussen Enschede en Oldenzaal alleen minder van de grond gekomen.

Uiteraard is er wel afstemming over de inzet en uitvoering van de Cultuurmakelaar. Dat is naar tevredenheid verlopen.

Aandachtspunten Enschede en Oldenzaal

Corona: het grootste aandachtspunt van deze termijn is, zoals bij iedereen en overal, de COVID-19 pandemie. Het gooide roet in plannen, de beschikbaarheid van werkplekken, beperkte het werkplezier sterk, maar verhoogde tegelijk enorm de urgentie van de ondersteunende functie van Cultuurmakelaar.

In beide gemeenten was dit heel duidelijk, en op een natuurlijke wijze verdeelden de Cultuurcoach en Cultuurmakelaar de blik op respectievelijk Enschede en Oldenzaal.

- Corona maatregelen
Tussen de Cultuurcoach en Cultuurmakelaar werd informatie uitgewisseld over de maatregelen, om zo dubbel werk te voorkomen. Ook de Twentse collega Cultuurmakelaars (in Veiligheidsregio Twente) deelden in de informatie die hier opgesteld werd.
- Werkplekken
Nu de werkplekken bij de verschillende organisaties door corona zijn weggevallen en het advies is om thuis te werken, is het lastiger om op informele manier te overleggen. Geen koffiepraatjes, of samen de printer aanmoedigen om het werk te doen waarvoor deze ontworpen is.
Daarom initieert de Cultuurmakelaar het contact nu veel per app, mail, en belt ze voor updates, ook op individueel niveau. Ook draagt ze op deze manier contacten en projecten aan.

Voor de zomer van 2021 informeerde de Cultuurmakelaar naar mogelijkheden om weer op locaties te komen werken, maar dit wordt door de organisaties nog afgehouden.

Dit niet alleen wegens de onzekerheid van het verdere verloop van de pandemie, en benodigde ruimte en onderlinge afstand voor eigen personeel. Enkele locaties kampen met bezettingsproblemen wegens corona-bezuinigingen (lees; ontslagen), en hebben i.c.m. het thuiswerken amper bezetting van kantoren.

- Deskundigheidsbevordering:
Het animo voor de sinds maart 2020 *online* sessies wisselt per onderwerp, maar het aantal deelnemers bij online sessies ligt sinds corona *gemiddeld* duidelijk lager (+/- 4 a 5 deelnemers) dan bij fysieke sessies (+/- 10 a 12 deelnemers).
Dit komt, aldus enkele afhakers, door de schermmoeheid bij de doelgroep, de intensiteit van scherm-sessies en het minder sociale en interactieve karakter ervan.
- Netwerkvorming, stimuleren van verbindingen
Qua bijeenkomsten en verbindende missie mist de Cultuurmakelaar vooral de jaarlijkse netwerkbijeenkomst. Hier werden inhoudelijke onderwerpen besproken, maar kwam soms nog meer uit de “derde helft”, waar men informeel samen kon zijn.
Wellicht dat dit in de toekomst wel weer mogelijk is.

- Ledenwerving

Oldenzaal: De berichten over het verlies van leden bij Oldenzaalse verenigingen die de Cultuurmakelaar hoort zijn wisselend. Er is één koor dat sinds corona gehalveerd is in aantal leden. Andere groepen geven aan dat leden, gedurende de hele corona-periode, lid gebleven zijn en contributie betaald hebben. Zelfs zonder dat er activiteiten zoals repetities waren.

Enschede en Oldenzaal: Omdat de geluiden over verlies van leden vaker te horen waren, heeft de Cultuurmakelaar samen met de collega's van Enschede en Almelo/Tubbergen in april 2021 een workshop Ledenwerving en -behoud gehouden. Van de 10 deelnemers, kwamen 3 deelnemers uit Oldenzaal, en vertegenwoordigden 4 verenigingen. De overige deelnemers kwamen uit Tubbergen (1 deelnemer), 2 deelnemers kwamen uit Enschede en de laatste 4 uit Almelo.

Oldenzaal: De Cultuurmakelaar is in overleg met de Gemeente Oldenzaal voor extra uren, om dit op te kunnen pakken in begin 2022.

- Repetitielocaties

Oldenzaal: Enkele amateurgroepen namen contact op met de Cultuurmakelaar, en werden door de gemeente naar de Cultuurmakelaar verwezen. Dit omdat zij zochten naar een repetitie locatie die wegens de corona maatregelen voldeed aan de extra eisen: groter om de 1.5 meter afstand te kunnen waarborgen, goede ventilatie met buitenlucht. En betaalbaar en aub ook nabij het centrum.

Via haar netwerk wist de Cultuurmakelaar voor deze groepen te adviseren, hielp buiten de box te denken en koppelde enkele groepen aan een leegstaande kerk-eigenaar, alwaar de groepen voor weinig (om niet) terecht konden.

Enschede: samen met de Cultuurcoach is een lijst met mogelijke ruime repetitielocaties opgesteld. Deze worden via de website aangeboden aan het culturele veld, en via de nieuwsbrief onder de aandacht gebracht.

- Rijksgelden cultuur

Oldenzaal: de Cultuurmakelaar riep in november 2020 de culturele instellingen samen om de gemeente Oldenzaal te wijzen op het beoogde doel van de Rijksgelden ter coronasteun voor cultuur. Samen werd hiervoor een brief opgesteld, via de Cultuurmakelaar door culturele verenigingen laten ondertekenen en ingestuurd naar de Raad en het college.

Aansluitend gingen telkens duo's bij de gemeenteraadsfracties langs, om de situatie en de ingezonden brief nader te duiden.

Uiteindelijk, in april 2021 werd deze Rijksbijdrage geoormerkt als voor cultuur.

Enschede: de gemeente Enschede heeft de Rijksgelden coronasteun voor cultuur al snel geoormerkt voor het culturele veld. De Cultuurcoach hielp onder de aandacht te brengen bij het culturele veld hoe men hier aanspraak op kon maken.

Vervolg

Voor het vervolg van de functie Twentse Cultuurmakelaar in Enschede en Oldenzaal hebben de gemeenten weer samen een nieuwe aanvraag ingediend bij de Provincie. Hierin staan als nieuwe aandachtspunten:

In Enschede:

- Projectleiding Sjors Creatief

In Oldenzaal:

- focus op jongeren als doelgroep,

In Enschede *en* Oldenzaal:

- ondersteuning m.b.t. corona,
- stimuleren toekomstgericht werken voor verenigingen, bijvoorbeeld via hybride werk- en verenigingsvormen.